

رخنه فرهنگی باشند، رخنه‌های فرهنگی بسیار خطرناک است، باید حساس باشند، باید هوشیار باشند. نمی‌خواهیم بگوییم همه آسیب‌های فرهنگی کار بیگانگان است، نه، خود ما هم مقصریم، مسئولان مختلف، مسئولان فرهنگی، مسئولان غیر فرهنگی، کم‌کاری‌ها، غلط‌کاری‌ها، این‌ها تأثیر داشته، ما همه را به گردن دشمن نمی‌اندازیم، اما حضور دشمن را هم در زمینه مسائل فرهنگی نمی‌توانیم فراموش کنیم، امروز و از روزهای اول انقلاب، دستگاه‌های تبلیغات، همه توان خود را گذاشته‌اند برای این‌که مردم را نسبت به پایه‌های این انقلاب بی‌اعتقاد کنند. این کار فرهنگی است؟ ایمان مردم را مورد تهاجم قرار دادند، باورهای قلبی مردم را مورد تهاجم قرار می‌دهند، این را نمی‌شود انسان نادیده بگیرد.»

فضای جنگ، بودجه جنگی می‌خواهد آنچنان که اشاره شد گرگ‌هایی طمعکار و خونریز و مخالف با نظام همیشه در کمین هستند که جای رسانه ملی را در خانه‌های ایرانی بگیرند. متأسفانه باید گفت که در این راه تا حدودی موفق هم بوده‌اند. این مصداق عینی و مستدل همان میثقی است که رهبر فرزانه انقلاب به آن تهاجم فرهنگی گفتند. تهاجم، تهاجم

صداوسیما باید مشکلات آگهی، تبلیغات و بخش درآمذایی خود را به روشی حل کند. زیرا حداقل ۷۰۰ تا ۸۰۰ میلیارد تومان را باید از همین راه تأمین کند به همین دلیل همان شد که دیدیم؛ پفک و چیپس و انواع و اقسام تبلیغات مضر راه خود را به تلویزیون باز کردند

حداقل ۷۰۰ تا ۸۰۰ میلیارد تومان را باید از همین راه تأمین می‌کرد. به همین خاطر همان شد که دیدیم؛ پفک و چیپس و انواع و اقسام تبلیغات مضر راه خود را به تلویزیون باز کردند. صداوسیما مجبور شد که بهترین زمان خود را به تبلیغات اینچینیسی بدهد که همین موضوع تبدیل به یکی از چالش‌های مهم تلویزیون شده و سازمان به آنتن فروشی متهم شده، آنتنی که برای ساخت برنامه‌های مهم و خوب باید از راهی درآمذایی می‌کرد.

با این شیوه، کم‌کم صداوسیما از رسالت خود دور شد و مجبور شد آنتن خود را به تبلیغات نه چندان مفید و البته باقیمت‌های پایین به شرکت‌های کوچک بسپارد. زیرساخت‌هایی که رها شدند در کشور پهناوری چون ایران عزیز مناطق کور از نظر آنتن‌دهی بسیار زیاد است. بسیاری از روستاها و شهرهای دورافتاده هستند که در مکانی گرا فرقت‌اند که یا صداوسیما به سختی به آن‌ها می‌رسد. این موضوع باعث شد که ضرغامی، رئیس سابق صداوسیما به فکر ترمیم این ساختار بیفتد. یکی از مواردی که ضرغامی بر آن تأکید داشت همین بود که قدم در راه ترمیم ساختاری صداوسیما بگذارد. ضرغامی بارها بر این نکته تأکید کرد که قصد دارند با دنیای آنالوگ خداحافظی کنند و تمام شبکه‌ها را دیجیتال کنند و از سوی دیگر آنتن‌دهی را به تمام کشور تسری ببخشند. این موضوع در قالب طرحی عظیم و مؤثر نوشته شد که به رؤیت مقام معظم رهبری رسید و ایشان نیز به تحقق آن تأکید کردند. از همه دستگاه‌ها به خصوص دولت خواستند که سازمان صداوسیما را برای رسیدن به این مهم یاری کنند. قرار بر این شد که دولت خارج از بحث بودجه سالیانه سه هزار میلیارد تومان به صداوسیما بدهد تا دنیای رسانه ملی نیز دیجیتال شود ولی این موضوع در دولت احمدی‌نژاد هیچوقت محقق نشد. هر چند صداوسیما در این راه موفقیت‌هایی داشت و شبکه‌های دیجیتال زیادی روی آنتن فرستاد ولی نتوانست این جریان را به سرانجام برساند.

احمدی‌نژاد رفت و دولت روحانی روی کار آمد و باز هم بحث این بودجه به میان آمد و البته قول‌هایی نیز برای تحقق این طرح که به تصویب مقام معظم رهبری نیز رسیده، داده شد ولی هیچ اتفاقی نیفتاد و این امید باقی ماند تا محمد سرفراز، رئیس جدید صداوسیما بتواند این مبلغ را تأمین کند.

هزینه‌های روزانه، دریافت‌های سالانه یکی دیگر از معضلاتی که صداوسیما با آن دچار شده مبحث روزانه بودن هزینه‌هاست. صداوسیما رسانه‌ای است که باید هر روز تولید داشته باشد و ضمناً باید بدهی‌های گذشته را نیز پرداخت کند در حالی که مبالغ بودجه خود را سالیانه دریافت می‌کند. تلویزیون باید روزانه تمام زمان آنتن خود را با برنامه‌های کیفی پر کند تا مخاطب به سمت آنتن‌های خارجی نرود. این وضعیت را با تلویزیونی که نمی‌تواند با تأمین بودجه برنامه‌های خود را بسازد، مقایسه کنید. تلویزیون نمی‌تواند آنتن‌اش را خالی کند پس به سمت پخش مجسد، پخش تکراری، پایین آوردن ساعت پخش و یا کاهش شبکه‌ها می‌رود که همه این‌ها باعث ریزش مخاطب خواهد شد. مخاطبی که سال‌ها طول کشیده تا جذب شود و سال‌ها تلاش بی‌فایده نیز لازم است تا آن را دوباره بازگرداند. همه این موارد را در کنار این موضوع بگذارید که بیش از ۱۴۶ شبکه فارسی زبان بر روی ماهواره‌های دنیا وجود دارد که همه آن‌ها هم طبق تعاریف نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، معاند و مخالف فضای فرهنگی و سیاسی کشور هستند. با شرایطی که تلویزیون به آن دچار شده نمی‌توان انتظار داشت که مخاطبان به سمت ماهواره‌ها نروند. از یاد نبریم که مقام معظم رهبری در اولین روز سال ۹۳ در حرم مطهر رضوی بر تأمل بیشتر بر روی مقابله با تهاجم فرهنگی تأکید فرمودند و گفتند: «تمرکز دشمنان بر روی فرهنگ بیشتر از همه جاست. به خاطر تأثیر زیادی که فرهنگ دارد. هدف و آماج تحرک دشمنان در زمینه فرهنگ، عبارت است از ایمان مردم و باورهای مردم. مسئولان فرهنگی، باید

بخش اول
گزارش اختصاصی صبا از وضعیت مالی رسانه ملی

انباشت بدهی‌ها و مشکلات پیش روی صدا و سیما

مدیران بود، هیچ توجهی به صنایع داخلی نشد ولی با جایی فاش نشود، اعلام کردند که میزان طلب خود را بابت ساخت سریال‌ها و تله‌فیلم‌های تلویزیونی که در آن یکی، دو سال ساخته بودند، دریافت نکرده‌اند. به گواه بسیاری از افراد آشنا به صداوسیما، سازمان شرایط بسیار وخیم مالی را پشت سر می‌گذاشت. در این شرایط نامناسب بود که دولت دهم در تدوین بودجه سال ۹۲ به صورت ناگهانی از میزان بودجه صداوسیما به صورت نجومی کاست. البته سونامی کاهش بودجه صداوسیما، پیش‌لرزه‌هایی را در سال ۹۱ داشت. صداوسیما در سال ۹۱ تنها یک سوم بودجه سالیانه خود را دریافت کرده است. مرور گزارش‌های رسمی نشان می‌دهد بدهی‌های تلویزیون به برنامه‌سازان از سال ۹۱ تاکنون رو به افزایش گذاشته است. دولت، ماه اول پس از این ابلاغ رسمی ۷ میلیارد تومان به در ماه بعدی تنها ۳ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان به صداوسیما پرداخت کرد. در قانون بودجه سال ۹۱ قید شده بود ۷۲ میلیارد تومان بودجه ویژه هم برای تحقق هدف‌های استراتژیک (در راستای توجه به نامگذاری ۹۱ به عنوان سال «تولید ملی و حمایت از سرمایه ایرانی») از سوی مقام معظم رهبری (باید پرداخت شود، اما اطلاعات تکمیلی نشان می‌داد تا پایان ماه پنجم میزان مقرری در بافتی ماهانه سازمان صداوسیما، همچنان پرداخت نشده و مشخص است که تصمیمات اتخاذ شده از جانب دولت دهم، موجبات خسران مالی در رسانه ملی را فراهم آورده است. روزهایی که در تحریم نبودیم شرکت‌های خارجی به سوی بازار ایران و به تبع آن تبلیغات تلویزیون ما هجوم آوردند. در این زمان که به اصطلاح جیک جیک مستون

ملی همکاری می‌کردند با قید این شرط که نامشان جایی فاش نشود، اعلام کردند که میزان طلب خود را بابت ساخت سریال‌ها و تله‌فیلم‌های تلویزیونی که در آن یکی، دو سال ساخته بودند، دریافت نکرده‌اند. به گواه بسیاری از افراد آشنا به صداوسیما، سازمان شرایط بسیار وخیم مالی را پشت سر می‌گذاشت. در این شرایط نامناسب بود که دولت دهم در تدوین بودجه سال ۹۲ به صورت ناگهانی از میزان بودجه صداوسیما به صورت نجومی کاست. البته سونامی کاهش بودجه صداوسیما، پیش‌لرزه‌هایی را در سال ۹۱ داشت. صداوسیما در سال ۹۱ تنها یک سوم بودجه سالیانه خود را دریافت کرده است. مرور گزارش‌های رسمی نشان می‌دهد بدهی‌های تلویزیون به برنامه‌سازان از سال ۹۱ تاکنون رو به افزایش گذاشته است. دولت، ماه اول پس از این ابلاغ رسمی ۷ میلیارد تومان به در ماه بعدی تنها ۳ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان به صداوسیما پرداخت کرد. در قانون بودجه سال ۹۱ قید شده بود ۷۲ میلیارد تومان بودجه ویژه هم برای تحقق هدف‌های استراتژیک (در راستای توجه به نامگذاری ۹۱ به عنوان سال «تولید ملی و حمایت از سرمایه ایرانی») از سوی مقام معظم رهبری (باید پرداخت شود، اما اطلاعات تکمیلی نشان می‌داد تا پایان ماه پنجم میزان مقرری در بافتی ماهانه سازمان صداوسیما، همچنان پرداخت نشده و مشخص است که تصمیمات اتخاذ شده از جانب دولت دهم، موجبات خسران مالی در رسانه ملی را فراهم آورده است. روزهایی که در تحریم نبودیم شرکت‌های خارجی به سوی بازار ایران و به تبع آن تبلیغات تلویزیون ما هجوم آوردند. در این زمان که به اصطلاح جیک جیک مستون

تعامل وجود ندارد. یعنی همه نهادها و سازمان‌های کشور از رسانه ملی انتظار دارند که یک فعالیت فراگیر در حوزه آنان داشته باشد، اما بودجه لازم را برای این منظور در اختیار صداوسیما قرار نمی‌دهند و این یک مشکل اساسی است که باید مجلس شورای اسلامی به این موضوع ورود پیدا کند. در حالی که اگر بخشی‌هایی از بودجه‌های فرهنگی نهادها و سازمان‌ها به سمت و سوی صداوسیما سوق داده شود، آنان خواهند توانست به صورت مشترک همکاری فرهنگی داشته باشند و اگر غیر از این باشد، سرفراز با مشکلات زیادی روبه‌رو خواهد شد.

سازمان صداوسیما چند وقتی است که بزرگ‌ترین تغییر مدیریتی ده سال اخیر خود را به چشم دیده است. مدیریت این سازمان از عزت‌الله ضرغامی به محمد سرفراز رسید. حکمی که به امضای مقام معظم رهبری رسید و سرفراز سکان سازمانی را در دست گرفت که بیش از همه چیز به مدیریت نیاز داشت. سازمان صداوسیما در سال‌های اخیر آنقدر بزرگ شده که به جای این که بودجه‌اش را صرف تولید محتوا کند، باید صرف پرداخت حقوق کارمندان و سیستم اداری کند. با توجه به بدهی‌هایی که سازمان صداوسیما طی این سال‌ها به بار آورده، به نظر می‌رسد که سرفراز با چالش بسیار بزرگی روبه‌رو است، چون این سازمان هم بودجه کم دارد، هم بدهی زیاد دارد و هم این‌که نیروهای اضافی و سربار زیاد دارد.

مشکلات مالی از چه زمانی آغاز شد؟ «صداوسیما پول ندارد!» در طول سال‌های گذشته، این جمله بارها از زبان برنامه‌سازان، هنرپیشه‌ها، مسئولان صداوسیما و افراد مرتبط دیگر شنیده شده است. این مسئله، تأثیری جدی در کیفیت برنامه‌های تلویزیون هم گذاشته و این روزها، مخاطبان تلویزیون مجبور به تماشای حجم فراوانی از برنامه‌های تبلیغاتی و مشارکتی در لایه‌های برنامه‌های نمایشی سیما هستند. مشکلات مالی صداوسیما از چه زمانی آغاز شده است؟ این مشکلات ریشه در کجا دارد؟ چه جنبه‌هایی دارد؟ چگونه به یک معضل تبدیل شده است؟ راه‌حل آن چیست؟ و... این‌ها، تمام سوالاتی است که ذهن همه را به خود مشغول کرده است.

متأسفانه نظام فرهنگی ما، حوزه «فرهنگ» را به عنوان یک موضوع فراگیر نمی‌بیند، در حالی که باید رسانه ملی بخشی از فعالیت‌هایش را معطوف به سازمان و نهادهای مختلف کشور کند. این سازمان‌ها و نهادهای بخشی از بودجه‌های خودشان را به سمت صداوسیما سوق دهند تا این سازمان بتواند با برنامه‌سازی و سریال‌سازی در هر زمینه‌ای فرهنگ‌سازی کند که متأسفانه اکنون این

مجتبی‌رای
کم فروش بودن معیار درستی برای ارزیابی یک فیلم نیست
مجتبی‌رای کارگردان «عصر روز دهم» درباره وضعیت آکران این فیلم و سایر فیلم‌های دینی گفت: وضعیت آکران در سینمای ایران همیشه قوی بوده است. اینکه یک فیلمی را به دلیل پرفروش بودن فیلم خوبی بدانیم و فیلم دیگری را به دلیل کم فروش بودن فیلم بد، معیار درستی نیست. رای با اشاره به روند ساخته شدن فیلم سینمایی عصر روز دهم گفت: قرار بود ابتدا این فیلم را رسول ملاقلی‌پور بسازد، در حالی‌که رفته بود و بسیاری از صحنه‌ها را نیز دیده بود، اما متأسفانه عمرش به دنیا نبرد. هر چند از نظر من این فیلم هر ارزش و نوبی داشته باشد، متعلق به ملاقلی‌پور است. منوچهر محمدی تهیه‌کننده فیلم بعد از درگذشت ملاقلی‌پور پیشنهاد ساخت این فیلم را به من داد و هدف اولش این بود که یاد ملاقلی‌پور زنده بماند. این فیلم امروز فارغ از داستانی که تعریف می‌کند حکم یک سند برای عراقی‌ها را دارد، زیرا بسیاری از جاهایی که ما در فیلم تصویربرداری کردیم بعد از سال ۲۰۰۳ یا خراب شده یا اینکه از بین رفته است.

ضیا الدین دری
ضرغامی واقعا می‌توانست یک پدیده رسانه‌ای باشد
نسیم: دری با اشاره به این‌که، ضرغامی باهوش بود و فقط به مشاور قدر رسانه‌ای نیاز داشت، افزود: کسی که از بیرون وارد صداوسیما شود، قطعاً دچار مشکل می‌شود. از آنجکه وقت مدیریت صداوسیما طبق قانون اساسی از جانب رهبر معظم انقلاب تعیین می‌شود، طبق صلاح ایشان مدیریت دچار تغییر خواهد شد، ولی در شرایط کلی هر چه دوره ریاست سازمان صداوسیما طولانی تر باشد، بهتر است. کسی که می‌خواهد رئیس رسانه باشد باید سفر زیاد برود و مدیای دنیا را خیلی خوب شناسایی کند تا بر داشت‌های خودش این سازمان را مدیریت نکند. آقای ضرغامی واقعا آدم باهوشی است؛ روابط عمومی و بیان خوب و گیرندگی بالایی دارد، ولی به هر حال اگر ما آقای ضرغامی را به‌علاوه یک کارشناس ارشد رسانه‌ای بقیل از اینکه وارد این سمت شود، داشتیم آن وقت ایشان تبدیل به یک پدیده می‌شد. اگر کسی خارج از سازمان می‌آمد، تمام دانسته‌هایش در مورد این سازمان ذهنی و تخیلی می‌شد، بنابراین تا بخواهد رموز این کار را یاد بگیرد، زمان زیادی می‌برد به همین دلیل این انتخاب که فرد شایسته‌ای از درون خود سازمان برای ریاست تعیین شد، خیلی بااهمیت بود.

پرویز پرستویی
به بازی در فیلم‌های دفاع مقدسی افتخار می‌کنم
نسیم: پرویز پرستویی که همراه با عوامل و کارگردان فیلم «میهمان داریم» به مشهد رفته است، در دیدار با جانبازان شاکر در موسسه جانبازان امام‌خمینی (ره) این سخن و خطاب به آن‌ها گفت: جانبازان سرمایه گران قدر ایران زمین هستند و زبانم در توصیف این عزیزان ناتوان است. افتخار می‌کنم اولین فیلمی که ساختم برای دفاع مقدس بود و آخرین نقشم نیز در مورد جانبازان بوده است. صادقانه می‌گویم، در فیلم‌ها با افتخار لباس شما را بر تن می‌کنم. واقعیت تلخی وجود دارد که متأسفانه در کشور ما دشمن هشت ساله را کوچک می‌شمریم و این موضوع در سینمای ما نیز وجود دارد. پرستویی خطاب به این ایثارگران و جانبازان ادامه داد: گاهی مورد تقدیر قرار می‌گیرم که چرا زیاد در فیلم‌های دفاع مقدسی بازی می‌کنم و می‌گویند برای آینده بازیگری‌ات است، من همیشه در جواب این افراد گفتم: هر زمان نتوانستید شناسنامه این افراد را پاک کنید من هم دیگر فیلم دفاع مقدسی بازی نمی‌کنم. هر وقت لباس شما را تنم می‌کنم، تنم می‌لرزد، خدا را شکر گزارم که می‌توانم نقش شما را بازی کنم و نسبت به شما احساس تعهد می‌کنم. افتخار می‌کنم به این و گوشم نیز به این دست حرف‌ها بدبکار نیست.

میلادکی‌بهرام
«هستانه» حکم واکنس را برای جامعه دارد
میلاد کی‌بهرام بازیگر سینما و تلویزیون با بیان این مطلب که فیلم‌هایی مانند «هستانه» می‌تواند نقش یک واکنس را در جامعه داشته باشد و مانع به وقوع پیوستن بعضی اتفاقات در جامعه امروزی شود، افزود: «هستانه» بیش از یک سال پیش ساخته شده و درباره مسائلی که امروز در جامعه ما رخ می‌دهد، صحبت می‌کند؛ می‌توان گفت این فیلم از زمان خود جلوتر است و حرف‌های بسیاری برای گفتن دارد. او با اشاره به فیلم سینمایی «هستانه» بیان کرد: امیدوارم در فضای تبلیغاتی سینمای ایران همه فیلم‌ها دیده شوند، نه اینکه تنها تعدادی خاص از فیلم‌ها مورد توجه قرار گیرند و فیلم‌هایی مانند «هستانه» که توسط بخشی خصوصی ساخته شده نیز از حمایت‌های تبلیغاتی استفاده کنند. نباید فراموش کرد که تبلیغات تأثیر بسیاری در فروش یک فیلم دارد. فیلمی مانند «هستانه» کاملاً با بودجه شخصی ساخته شده و فیلمی تأثیرگذار و با جرأت است و در مورد مسائل روز جامعه صحبت می‌کند، اما هیچ حمایتی از آن نمی‌شود. امکان ندارد کسی این فیلم را ببیند و از آن بدش بیاید. در چنین شرایطی فیلم «هستانه» تنها ۱۷ اسان سینما دارد.